

Ipolybalog múltja, jelene és jövője

Ipolybalog ősidők óta az itt élő nyugati palócok egyik ősi fészke. Az itt élőkben mély vallásosság, makulátlan becsület, mélységes emberszeretet és hagyományos törvényisztelet lakozik. Hont vármegye monográfiája szerint a község első írásos említése 1232-ből való, de a község már jóval az ezredforduló előtt Balug néven ismert település volt.

A község határában bronzkorszakbeli tárgyakat találtak, a pilinyi kultúrához tartozó urnamező-maradványokat tártak fel. A község 1608-tól 1685-ig, 75 éven keresztül török megszállás alatt volt. 1632–1635 között csaknem teljesen elpusztult. Az 1926-ban épült finánclaktnya 1993 óta a községi hivatal székháza.

A község ősi eredete mellett szól a csaknem ezeréves templom, melynek tornyán a magyar szent korona mása látható. Hiteles forrásokból tudjuk, hogy a Vencel és Károly Róbert királyok közötti trónviszály idején Vencel a koronával Prágába menekült, s útközben a korona az ipolybalogi templomban pihent. Ennek emlékére Mátyás király 1464. évi dekrétumának 2. cikkelye elrendelte, hogy a magyar korona mása az ipolybalogi Árpád-kori templom tornyára kerüljön, melyet a nép kegyelettel őriz.

A községi hivatal épületében **Balogh Gáborral**, Ipolybalog polgármesterével beszélgettem. Köztudott, hogy már a negyedik választási időszakban áll a község élén. Természetes dolog, hogy a beszélgetés kezdetén **kíváncsi voltam, hogyan vagy mivel érdemelte ki az emberek bizalmát, mi a siker titka?**

– Nem könnyű a felelet, hiszen erre én is választ szeretnék kapni. Sokat gondolkodtam már azon, mi az, amivel megszolgáltam ezt a bizalmat, hogy egy ilyen községet vezethessek. Egyszerűen tettem a dolgom, ami számomra természetes. Közül negyven éve, hogy itt élek, és a kezdetektől fogva igyekeztem barátságban lenni kicsivel, naggyal egyaránt. Tiszteltem mindenkit, és viszont megkaptam ezt a tiszteletet. Aktívan bekapcsolódtam a falu társadalmi életébe, részt vettem minden olyan közösségépítő tevékenységben, ami az itt élőket összekovácsolta. Kezdetől fogva részt vállaltok minden, a magyarsághoz és a nemzettudat megerősítéséhez kapcsolódó rendezvényben, szervezkedésben. Egyszerűen a közösségben dolgoztam a közösségért. Talán ez lehet a bizalom és a siker titka.

Milyen társadalmi és kul-

turális rendezvényeket tartottak 2003-ban, és melyik volt a legjelentősebb?

– A sok rendezvény közül csak néhányat említenék meg: vers- és prózamondók járási versenye február 28-án, Rákóczi-vetélkedő szeptember 12-én, Ipolyi Arnold-émléknep az ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskolában október 29-én, Baloghy Dezső-émlékülés december 21-én. A legjelentősebb társadalmi eseményre a sikeres EU-népszavazást követően május 18-án került sor, amikor EU-napot rendeztünk, amelyen kultúrmasorral egybekötött gulyáspartin ünnepeltük meg az eredményes népszavazást és azt, hogy a Nagykürtösi járásban Ipolybalogon volt a legtöbb EU-támogató.

Az elmúlt időszak legjelentősebb eseménye volt az oktatási hatáskörök átruházása az önkormányzatokra. Mennyire készültek fel erre a feladatra Ipolybalogon?

– Sem jobban, sem rosszabban, mint általában az országban. Már a rendszerváltás előtt és közvetlenül utána is gyakran beszélgettünk arról, hogy milyen fontos lenne, ha iskoláink saját kezünkbe kerülnek. A szinte az utolsó pillanatban megfogalmazott hatáskör-átruházás mindenkit felké-

születlenül ért, mert nem azt vártuk, hogy csak úgy a nyakunkba zúdítták az intézményeket minden nélkül, hiszen anyagilag nem volt megalapozva az átadás. Az iskolák katasztrofális helyzetben vannak – általánosságban beszélek –, ennek következtében minden évben nagyobb befektetést igényelnek, karbantartást, tatarozást ahhoz, hogy működőképesek legyenek. A működésükre átutalt állami pénzek kevésnek bizonyultak, és ezt az amúgy is szegény önkormányzatoknak a saját költségvetésükből kell pótolniuk, ha azt akarják, hogy gyermekeik megfelelő körülmények között tanuljanak. Az épületek karbantartásához, tetőjavításhoz a 2003-ban elmaradt 240 ezer korona támogatást újra igényeltük.

Melyek a mostani választási időszak célkitűzései, feladatai?

– A választási időszak elején kiértékeljük az eddig elvégzett munkát, figyelembe vettük polgáraink igényeit, az állam által előnyben részesített beruházásokat, saját lehetőségeinket, és mindezt igyekeztük összhangba hozni elképzeléseinkkel. Ebben a választási időszakban egyik legfontosabb teendők a vezetékes ivóvízhálózat kiépítése lesz, ami az ISPA program keretén belül már egy eldöntött tény. A Nagykürtösi járás déli községeiben 2005 végéig be kell fejezni a vezetékes ivóvízhálózat megépítését.

Ezzel párhuzamosan szeretnénk a csatornázást is befejezni a faluban, amely már egyharmad részben elkészült. 2004 végéig szeretnénk befejezni és átadni azt a 28 bérlakást, amit az elmúlt választási időszakban kezdtünk el. Ehhez még az idén be kell építenünk 18 millió koronát. Remélem, terveink annak ellenére megvalósulnak, hogy az állami lakástámogatás késése eddig több mint százezer korona többletkiadást „eredményezett”. Ezek után, ha még marad elég erőnk és pénzünk, akkor szeretnénk a község járdáit és úthálózatát rendbe hozni. Állami pénzből készítettünk egy előtanulmányt a falut elkerülő közút

megépítésére, mivel a községen keresztülhaladó főút forgalma egyre elviselhetetlenebb az itt élők számára. Ennek megvalósításához 50 millió korona állami támogatás szükséges.

A rendszerváltás után a vállalkozások korát éljük. Milyen az önkormányzat együttműködése a vállalkozókkal?

– A vállalkozókkal az önkormányzatnak jó a kapcsolata. A vállalkozások indulását a falu mindig is támogatta különböző adókedvezményekkel, szabad helyiségek bérbeadásával és egyéb más módon is. A faluban 32 vállalkozást tartunk nyilván, ebből azonban vannak csak időszakosan működők is, de többségük főállásban vállalkozik. Általában ezek a vállalkozások életképesek, főleg a mezőgazdaságiak, hiszen itt adottak a természeti és műszaki feltételek az eredményes gazdálkodáshoz, mert termőföldjeink öntözhetőek.

Ipolybalog Árpád-kori templomának tetején ott büszkélkedik a magyar szent korona mása. Milyen hatással van a korona a körülötte élőkre, mennyire befolyásolja a hitet és a nemzettudatot?

– Minden ipolybaloginak, de a környéken élő embernek is büszkének kell lennie arra, hogy itt él a szent korona árnyékában, és hinnie kell abban, hogy a korona jelenléte/még másolat formájában is/hatással van környezetére, egyfajta kisugárzása van. A hit, ami emberré tesz minket, egy olyan pozitív erő, amely erősíti a nemzettudatot. Magának a koronának a története, a mítosz, amely körülveszi, egy büszke, sokat szenvedett nemzet, nép története, melyből erőt merítünk. Ez az erő, a tudat, a hit együttesen hat az itt élők nemzettudatára, erősíti és segíti őket. Az ipolybalogi emberek nagy reménnyel tekintenek az európai uniós csatlakozásra is. Én bízok a falum, a népem, az egész magyar nemzet életképességében, hogy mindannyian megtaláljuk méltó helyünket az új Európában.

**Köszönöm a beszélgetést.
Kajtor Pál**